

The model of development and promotion of physical activities in the administrative command of the Islamic Republic of Iran

*Hosein Taheri*¹

*Gholamreza Moradi Siasar*²

*Zeynab Omidali*³

Type of article: research article

Received: 15/09/2023

Accepted: 06/12/2023

NAJA Strategic Studies Quarterly/Vol.8/NO.3 (serial 29)/Autumn 2023*41-78

DOR: 20.1001.1.25381946./ssj.2023.101834

Abstract

Background and Purpose: One of the most important indicators of the police to deal with disrupters of order and security is the employees having high physical strength and combat readiness, and the importance of this is so much that it can be said that the lack of preparation will have irreparable consequences for the police command in terms of internal and external organization. Considering the importance of exercise and the need to use it in the police forces, the present study was conducted with the aim of providing a model of the physical activities of the police command of the Islamic Republic of Iran.

Method: This research is practical in terms of purpose and was conducted with a qualitative approach in the form of content analysis. The statistical population includes the professors of the physical education department of Amin University of Administrative Sciences, university faculty members in the sports management department, commanders and managers related to the research topic in police command. The purposeful judgmental sampling method and data collection tool is a semi-structured interview, which was continued based on the principle of theoretical sampling until theoretical saturation was achieved (interview 17). The reliability of the interviews was realized through reviewing and modifying the findings and verifying the coding of each interview by the interviewee, and the reliability of the interviews was also confirmed by using the process audit and intra-subject agreement of 86%.

Findings: The development pattern of physical activities includes 5 main categories and 12 sub-categories, which include social dimensions (individual and group), inspection and monitoring dimensions (supervision and investigation, legal requirements), educational platforms (training and information), dimensions managerial (strategic, motivational, facility and financial development) and communication dimensions (sports interactions and media activities).

Results: Considering the importance of police officers having high physical strength and combat readiness, it is necessary for police commanders and managers to provide the necessary sports facilities and platforms with proper interaction and communication, and by motivating the employees, in line with the development and improvement of all Try more sports in police command.

Keywords: sport, physical activity, martial ability, police.

1. Assistant Professor, Department of Physical Education, Amin University of Management Sciences, Tehran, Iran (corresponding author), hoseintaheri1363@chmail.ir

2. Assistant Professor, Department of Physical Education, Amin University of Management Sciences, Tehran, Iran, gms.moradi@gmail.com

3. Senior expert in physical education and sports science, Z.omidali@yahoo.com

الگوی توسعه و ارتقای فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

حسین طاهری^۱

غلامرضا مرادی سیاسر^۲

زینب امیدعلی^۳

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۱۵

فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا/سال هشتم/ شماره ۳ (پیاپی ۲۹) - پاییز ۱۴۰۲* ۴۱-۷۸

DOR: 20.1001.1.25381946./ssj.2023.101834

چکیده

زمینه و هدف: یکی از مهم‌ترین شاخص‌های پلیس برای مقابله با برهم‌زنندگان نظم و امنیت، برخورداری کارکنان از توان جسمانی و آمادگی رزمی بالاست و اهمیت این امر تا جایی است که می‌توان گفت عدم آمادگی، تبعات جبران‌ناپذیری را به‌لحاظ درون و برون‌سازمانی برای فرماندهی انتظامی به‌همراه خواهد داشت. نظر به اهمیت ورزش و لزوم بهره‌گیری از آن در نیروهای پلیس، پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی کیفی فعالیت‌های جسمانی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران انجام شده است.

روش: این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی است و با رویکرد کیفی به‌شیوه تحلیل مضمون انجام شده است. جامعه آماری شامل اساتید گروه تربیت‌بدنی دانشگاه علوم انتظامی‌امین، اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها در گروه مدیریت ورزشی، فرماندهان و مدیران مرتبط با موضوع پژوهش در فرماندهی انتظامی است. روش نمونه‌گیری هدفمند قضاوتی و ابزار جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته است که براساس اصل نمونه‌گیری نظری تا حصول اشباع نظری (مصاحبه ۱۷) ادامه یافت. اعتمادپذیری مصاحبه‌ها از طریق مرور و اصلاح یافته‌ها و تأیید کدگذاری هر مصاحبه توسط مصاحبه‌شونده محقق شد و پایایی مصاحبه‌ها نیز با استفاده از حسابرسی فرآیند و توافق درون موضوعی ۸۶٪ تأیید شد.

یافته‌ها: الگوی توسعه فعالیت‌های جسمانی شامل ۵ مقوله اصلی و ۱۲ مقوله فرعی است که عبارت‌اند از ابعاد اجتماعی (فردی و گروهی)، ابعاد بازرسی و پایش (نظارت و بررسی، الزامات قانونی)، بسترهای آموزشی (تربیتی و اطلاع‌رسانی)، ابعاد مدیریتی (راهبردی، انگیزشی، توسعه امکانات و مالی) و ابعاد ارتباطی (تعاملات ورزشی و فعالیت‌های رسانه‌ای).

نتایج: با توجه به اهمیت برخورداری کارکنان پلیس از توان جسمانی و آمادگی رزمی بالا، لازم است فرماندهان و مدیران انتظامی با تعامل و ارتباط مناسب، امکانات و بسترهای ورزشی لازم را فراهم آورند و با ایجاد انگیزه در کارکنان، در راستای توسعه و ارتقای هرچه بیشتر ورزش در فرماندهی انتظامی بکوشند.

واژگان کلیدی: ورزش، فعالیت جسمانی، توان رزمی، پلیس.

۱. استادیار گروه تربیت‌بدنی، دانشگاه جامع علوم انتظامی‌امین، تهران، ایران (نویسنده مسئول)،

hoseintaheri1363@chmail.ir

۲. استادیار گروه تربیت‌بدنی، دانشگاه جامع علوم انتظامی‌امین، تهران، ایران، gms.moradi@gmail.com

۳. کارشناس ارشد تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، Z.omidali@yahoo.com

مقدمه

نیروی انسانی برای هر سازمانی مهم‌ترین گنجینه بوده و منابع کمیاب و باارزشی برای تولید مزیت رقابتی پایدار سازمان محسوب می‌شود (فروتن اقلیدی و سیدنقوی، ۱۴۰۰) و اهمیت این نیرو برای سازمان‌های نظامی و انتظامی دوچندان است؛ چراکه موفقیت و ناکامی در مأموریت‌ها، صرف‌نظر از تسلیحات و فناوری، به سلامت روانی و آمادگی جسمانی نیروها بستگی دارد (قاسم پور، ۱۳۹۴)؛ از این‌رو، ورزش و فعالیت ورزشی همواره برای تقویت بنیه نظامی نیروها حائز اهمیتی خاص بوده‌است و تمام کشورها پیوسته درصدد پرورش و آماده‌سازی نیروهای نظامی و مبارز بوده و هستند. درحقیقت، عدم آگاهی از تفاوت‌های فردی، اندازه‌های پیکرسنجی و عوامل فیزیولوژیکی مؤثر در تربیت و آماده‌سازی نظامیان و تصور ناصحیح از وضعیت جسمانی در شرایط واقعی نیروها، آماده‌سازی آنها برای حضور موفق در میداين نبرد را دچار مشکل نموده و باعث صرف وقت و هزینه گزافی خواهد شد (اراضی و پناهی، ۱۳۹۷).

پیچیدگی و تنوع مأموریت‌های فرماندهی انتظامی ایجاب می‌کند که مأموران فرماندهی انتظامی برای انجام موفقیت‌آمیز مأموریت‌های محوله در راستای تأمین امنیت شهروندان، از آمادگی و توان رزمی بالایی برخوردار باشند (مدبری و همکاران، ۱۴۰۰). برخورد نزدیک و رودررو با افرادی که قانون را به‌طور دائم زیر پا می‌گذارند و در زمره هنجارشکنان هستند، زندگی شغلی پلیس را با مخاطرات جدی مواجه می‌کند. به‌عبارت‌دیگر، از آنجاکه مأموریت‌های پلیس اغلب توأم با درگیری فیزیکی و زدو خورد است، یادگیری و کسب مهارت در ورزش به‌صورت کاربردی برای کلیه کارکنان فراجا الزامی است و می‌تواند درصد موفقیت آنها در انجام امور و وظایف محوله را افزایش دهد (مدبری، هنری، صفانیا، ۱۴۰۰). افسران پلیس در شغل خود با انواع مختلفی از حوادث و خطرات مواجه می‌شوند و این موضوع می‌تواند آنها را با آسیب‌های شدیدی از جمله اضطراب بعد از حادثه، اختلال اضطراب حاد و اختلال افسردگی مواجه سازد (رگهر و همکاران^۱، ۲۰۲۱). مسئولیت اصلی

پلیس، محافظت از جان مردم است و همچنین، این نیرو نقشی تأثیرگذار در محافظت از اموال و برقراری امنیت عمومی مردم جامعه ایفا می‌کند؛ بنابراین، آنها نیازمند بدنی قوی و سالم هستند تا در انجام کارهای حرفه‌ای خود با توانمندی لازم و به‌درستی عمل کنند (گائو^۱، ۲۰۱۹). به‌طور کلی، شغل پلیس به‌گونه‌ای است که آنها به‌طور مستقیم و از نزدیک، در تماس با مجرمان و اختلال‌گران هستند؛ بنابراین، زندگی شغلی کارکنان پلیس همواره با خطرات مختلف و آسیب‌های احتمالی جسمانی و روانی همراه است و در همین راستا، استفاده از ظرفیت‌های ورزش به‌منظور کاهش فشارهای روانی و بهبود وضعیت جسمانی اثرات مثبتی به‌دنبال خواهد داشت (محمدیان، ۱۳۹۶). بدین لحاظ، با توجه به اینکه شغل پلیس از سخت‌ترین و پرفشارترین مشاغل از نظر جسمی و ذهنی محسوب می‌شود، می‌توان از ورزش به‌منظور کاهش اضطراب و فشارهای روانی واردشده به آنها بهره‌مند شد (راسخ و همکاران، ۱۳۹۷).

در دنیای امروز، ورزش یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه و پیشرفت واقعی در کشورها است (میکلسن و همکاران^۲، ۲۰۱۷)؛ از آن جهت که فعالیت‌های ورزشی موجب به‌زیستی و آرامش روانی افراد می‌شود و در افزایش کارایی و رشد الگوهای شخصیتی و اخلاقی، اعتدال و عزت‌نفس، درک و احساس فرد از زیبایی نقش مهمی دارد (هاقس و لیوی^۳، ۲۰۱۲). حضور افراد در فعالیت‌های ورزشی، مهارت‌های خودکنترلی آنها را گسترش داده و این امر منجر به بهبود ارتباطات و تعامل مناسب با دوستان، خانواده و دیگر افراد جامعه، توسعه مهارت‌های اجتماعی و شکل‌گیری عواطف مثبت می‌گردد (فیندلی و کوپلن^۴، ۲۰۰۸). در همین راستا، ورزش در میان نیروهای پلیس به‌سرعت در کشورهای مختلف در حال افزایش است؛ امری که موجب افزایش توان رزمی افسران پلیس و بهبود قابلیت‌های مختلف آنها (ماکزوگا و سینارسکی^۵، ۲۰۲۱) و سبب کم‌شدن اضطراب و ارتقای ظرفیت‌های بهره‌وری در کارکنان پلیس می‌شود

1. Guo
2. Mikkelsen
3. Hughes & Leavey
4. Findlay & Coplan
5. Maczuga & Cynarski

(تنگپونگسورن^۱، ۲۰۱۷). از دیگر مزایای حضور در فعالیت‌های ورزشی برای نیروهای پلیس می‌توان به تربیت نیروهای زبده، بهبود سلامت روانی، بهبود عملکرد ذهنی، توسعه عملکرد شغلی، ارتقای قابلیت‌های تمرکز، افزایش عزت‌نفس، تقویت روحیه و انگیزه کاری در شغل و بهبود آمادگی جسمانی اشاره کرد (زارع آبنانسری و همکاران، ۱۴۰۰).

پلیس از جمله نیروهای اجتماعی است که وظایف متعددی در سطح جامعه برعهده دارد و به‌نظر می‌رسد که اگر شایستگی‌های جسمی را در خود پرورش دهد، می‌تواند در صحنه انجام وظایف با قدرت زیاد، بافراست منحصربه‌فرد و تحمل شرایط دشوار فیزیکی و روانی حاضر شود. برخلاف گذشته که افزایش قابلیت‌های جسمانی به‌منظور افزایش توان رزمی پلیس در نظر گرفته می‌شد، امروزه، حقایق علمی ثابت نموده‌است که پلیس برای موفقیت در صحنه‌های رزم و کنترل شرایط، نیازمند برخورداری از آمادگی جسمانی است تا اضطراب را از خود دور سازد و با آمادگی کامل در صحنه حضور یابد.

در صورت به‌کارگیری نتایج این پژوهش می‌توان انتظار داشت که تمامی ابعاد و مولفه‌ها و یا به‌عبارتی، مضامین مرتبط با توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، به‌صورت علمی، شناسایی شده و از تمام ظرفیت موجود برای ارتقای وضعیت آمادگی جسمانی و توان رزمی کارکنان بهره‌مند شد؛ چراکه یکی از مهم‌ترین شاخص‌های پلیس برای مقابله با اراذل و اوباش، سارقان و برهم‌زنندگان نظم و امنیت با توجه به ویژگی‌های منحصربه‌فرد خود از نظر امنیتی و انتظامی، برخورداری کارکنان از توان جسمانی و آمادگی رزمی بالاست و عدم آمادگی فرماندهی انتظامی برای برخورد با برهم‌زنندگان نظم و امنیت، تبعات جبران‌ناپذیری را به‌لحاظ درون و برون‌سازمانی برای فرماندهی انتظامی به‌همراه خواهد داشت و باعث سلب اعتماد آحاد مردم به پلیس در تأمین نظم و امنیت خواهد شد و همچنین، در صورت بروز بحران‌های انتظامی، کارکنانی که از توان رزمی و آمادگی کمتری برخوردار هستند، توان مقابله و آرام‌سازی شرایط را نخواهند داشت. این پژوهش و تحقیقات مشابه،

علاوه بر توسعه دانشی در حوزه موضوعی، بستر علمی برای توسعه فعالیت‌های جسمانی هستند؛ چراکه تاکنون تحقیق جامعی در این خصوص انجام نشده است و این در حالی است که این‌گونه تحقیقات به طرح و برنامه علمی دقیقی در حوزه توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی منجر شده و از هدررفت بودجه و سرمایه در این زمینه پیشگیری خواهد کرد. همچنین، در صورت توسعه فعالیت‌های جسمانی و نهادینه شدن ورزش در بین کارکنان فرماندهی انتظامی، می‌توان از تمامی مزایای ورزش از جمله نشاط و شادابی، سرزندگی، ارتقای روحیه، افزایش سطح کارایی بهره‌مند شده و از بسیاری از بیماری‌های جسمانی نظیر بیماری‌های قلبی - عروقی، فشارخون، دیابت، افسردگی و ... که منشأ بسیاری از آنها بی‌حرکی است، پیشگیری کرد و بدین‌وسیله، افت کارایی کارکنان، استعلاجی‌ها و غیبت از محل کار را به حداقل رساند.

یافته‌های این پژوهش و پژوهش‌های مشابه کمک خواهد کرد تا فرماندهی انتظامی با بهره‌گیری از مفاهیم به‌دست‌آمده، زمینه توسعه فعالیت‌های جسمانی را فراهم آورد و این موضوع، در نهایت، سبب ارتقای توان رزمی کارکنان پلیس خواهد شد؛ بنابراین، پژوهش حاضر با هدف دستیابی به الگوی توسعه و ارتقای فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به نگارش درآمده است.

پیشینه

علی‌آبادی و همکاران (۱۴۰۲)، در مطالعه‌ای با عنوان «نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش قهرمانی و ارائه الگو» به این نتیجه رسیدند که شش عامل کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه منابع انسانی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه منابع مالی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه اماکن و زیرساخت‌های ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه محیط علمی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه محیط حقوقی ورزش قهرمانی و کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه

محیط فرهنگی ورزش قهرمانی می‌توانند در توسعه ورزش قهرمانی ایفای نقش کنند.

امیری‌نژاد و همکاران (۱۴۰۱) در مقاله‌ای با عنوان «شناسایی عوامل موثر بر کسب کرسی در شورای بین‌المللی ورزش نظامیان جهان (سیزم)»، ۹ عامل مدیریتی، ارتباطات، حرفه‌ای‌گری، اجتماعی- فرهنگی، سیاسی، تجهیزاتی و تکنولوژیکی، نیروی انسانی، اقتصادی و بازاریابی و توسعه اماکن ورزشی را به‌عنوان عوامل موثر بر کسب کرسی در شورای بین‌المللی ورزش نظامیان جهان (سیزم) شناسایی کردند که تمامی آنها در کسب کرسی در سیزم نقش معنی‌داری داشتند.

مدبری و همکاران (۱۴۰۰) در مقاله خود با عنوان «طراحی مدل توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» الگویی را برای توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ارائه کردند که می‌تواند به‌عنوان ابزار تحلیلی پیرامون عوامل موثر بر توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی مبنای عمل قرار گیرد؛ تا به‌گونه‌ای منطقی و اصولی به حل مشکلات این حوزه و توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی پرداخته شود.

رحیمی و همکاران (۱۴۰۰)، در پژوهش خود با عنوان «طراحی الگوی توسعه آموزش تربیت‌بدنی در فراجا» به این نتیجه رسیدند که عوامل مدیریتی، امکانات و تجهیزات آموزشی، تحقیق و پژوهش، بودجه و مالی، عوامل اجرایی و افراد، ارزشیابی و بازخورد و روابط عمومی، از عوامل مهم ایجاد و توسعه آموزش تربیت‌بدنی هستند.

فنگ و وانگ^۱ (۲۰۲۳)، در مطالعه‌ای با عنوان «ویژگی‌های رفتاری تمرینات جسمانی افسران پلیس و عوامل موثر بر مشارکت ورزشی آنها» تعداد ۳۶۸۲ نفر از افسران پلیس را با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای از یکی از شهرهای شرق چین انتخاب و عوامل موثر بر مشارکت در تمرینات ورزشی را در این جامعه آماری مورد بررسی قرار داده و با استفاده از رگرسیون لجستیک تحلیل کردند.

به عقیده این پژوهشگران، اصلی‌ترین عوامل تأثیرگذار بر مشارکت ورزشی افسران پلیس، منابع درون‌سازمانی پلیس، شرایط ورزش در محل کار، نزدیکی امکانات ورزشی به محل کار، حجم بالای کار فیزیکی، سازماندهی نامناسب، محدودیت‌های شرایط اقتصادی و محدودیت شرایط آب‌وهوایی است.

کارادومان و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در بررسی «تأثیر فناوری‌های نوین ورزشی (کلاس‌های کراس‌فیت) بر سلامت و فعالیت حرفه‌ای افسران فرماندهی انتظامی» عنوان کردند که سطح سلامت افسرانی که در کلاس‌های کراس‌فیت درحین تحصیل در مؤسسات آموزش عالی با محیط آموزشی خاص شرکت کرده‌اند، پس از فارغ‌التحصیلی به مدت ۵ سال ثابت باقی مانده‌است؛ بنابراین، کلاس‌های کراس‌فیت درحین آموزش به حفظ سطح سلامت افسران فرماندهی انتظامی در طول ۵ سال خدمت کمک کرده‌است.

گرانی و همکاران^۲ (۲۰۲۲) در بررسی «تأثیر یک برنامه آموزش تنه (TT^۳) بر درد عمومی اسکلتی عضلانی (GMP^۴) و عملکرد فیزیکی افسران پلیس نظامی» دریافتند که آموزش تنه می‌تواند درد عمومی اسکلتی عضلانی را کاهش دهد و استقامت عضلات تنه را بدون از دست دادن آمادگی عمومی در افسران پلیس افزایش دهد.

استریتمن و همکاران^۵ (۲۰۲۲) در تحقیق خود با عنوان «ارتباط دوییدن در مسافت‌های کوتاه‌تر و طولانی‌تر با تغییر جهت سرعت در دانش‌آموزان پلیس» به این نکته توجه نمودند که افسران مجری قانون ممکن است در حین انجام وظیفه، خواسته‌های فیزیکی منحصر به فردی را تجربه کنند؛ از جمله تعقیب مظنون به صورت پیاده، پرش از موانع، جابه‌جایی سریع و درگیری فیزیکی با مجرمان خشن؛ بر این اساس، در پژوهش خود، به ارزیابی مختلف تغییر جهت سرعت (CODS^۶) با شبیه‌سازی این موارد بر روی افسران پلیس پرداختند و به

1. Karaduman

2 Grani

3. training trunk

4. general musculoskeletal pain

5 Streetman

6. change of direction speed

یک ارتباط مثبت معنی دار بین سرعت‌های کوتاه و عملکرد IAT دست یافتند و به این نتیجه رسیدند که دانشجویان و افسران پلیس باید تمرینات سرعتی را در برنامه آمادگی جسمانی خود بگنجانند.

بررسی پیشینه نشان می‌دهد که هرچند در هر یک از این تحقیقات، برخی از مضامین پایه مرتبط با موضوع پژوهش حاضر بررسی شده‌است اما تفاوت تحقیق حاضر با تحقیقاتی که پیش‌تر انجام شده‌است، این است که تحقیق حاضر با هدف ارائه الگویی که بتواند سبب‌ساز توسعه و ارتقای فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی شود، به نگارش درآمده‌است و این امر، نوآوری تحقیق حاضر محسوب می‌شود.

مبانی نظری

امروزه کم‌حرکی یکی از مشکلات بزرگ قرن حاضر است. سبک زندگی بی‌حرک، با بیماری‌های قلبی عروقی، پوکی استخوان، کاهش عملکرد بدنی (قدرت، استقامت، انعطاف‌پذیری) و افزایش مرگ‌ومیر در ارتباط است (جنسن^۱ و همکاران، ۲۰۰۸) و در این میان، داشتن فعالیت بدنی و پرداختن به ورزش منظم و مستمر به‌عنوان یک‌راه حل برای این مسئله مطرح شده‌است. تحقیقات نشان می‌دهد که ارتباط خطی معکوسی بین میزان فعالیت بدنی و دلایل مرگ‌ومیر وجود دارد؛ همچنین، داشتن فعالیت بدنی فواید بی‌شماری را برای سلامتی در پی خواهد داشت (لی و اسکرت^۲، ۲۰۰۱). به‌دلیل قدرت ورزش در ترویج تعلیم و تربیت، سلامتی، توسعه، پیشرفت و صلح بود که سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۵ را سال ورزش و تربیت بدنی نامید. اما نکته بسیار مهم در این خصوص، استمرار فعالیت‌های بدنی است؛ چراکه حفظ فواید سلامتی مستلزم مشارکت مستمر در فعالیت بدنی است (مارکوس^۳، ۲۰۰۰). مشکل اساسی عدم حضور مستمر و منظم در فعالیت بدنی و ورزش، کشورهای مختلف را به تکاپو برای یافتن راه‌حلی برای مبارزه با بی‌حرکی و نیز تشویق و ترغیب افراد

1. Jensen
2. Lee & Skerrett
3. Marcus

برای شرکت منظم و مستمر در فعالیت بدنی و ورزش، کسب سلامتی، نشاط و شادابی واداشته است. یکی از این رویکردها که در تلاش برای ایجاد فرصت برابر جهت شرکت همه افراد در فعالیت بدنی و ورزش است، جنبش «ورزش برای همه» است که در تلاش برای ایجاد فرصتی برابر برای مشارکت افراد با هرگونه تفاوت فرهنگی، نژادی، اقتصادی و جنسیتی در فعالیتهای ورزشی، ارزان قیمت و مفرح است. ورزش برای همه، یک فلسفه است؛ به عبارت دیگر، یک پیام برای برانگیختن شهروندان برای مشارکت در ورزش و دیگر فعالیتهای بدنی است. اغلب حکومتها برای ترویج سلامتی و ایجاد تناسب اندام در شهروندان، به سرمایه‌گذاریهای قابل توجهی در بخشهای مختلف ورزشی دست می‌زنند؛ از آن جهت که هراندازه دولت‌ها در بخش ورزشی سرمایه‌گذاری کرده و شهروندان بیشتر به سمت ورزش کشیده شوند، به همان میزان، هزینه‌های درمانی و پزشکی کاهش خواهد یافت (وادینگتون^۱، ۲۰۰۹). به علاوه، ورزش دارای تأثیرات مختلف سیاسی و اجتماعی در ابعاد بین‌المللی و داخلی است که از جمله آنها می‌توان به نقش آشکار ورزش در تحکیم ارزشهای اجتماعی، تقویت روحیه همبستگی ملی، افزایش مشارکت سیاسی و رفاه اجتماعی اشاره کرد (ملکوتیان، ۱۳۸۸).

محققان سطوح مختلفی را برای ورزش ذکر کرده و ورزش را به سه یا چند سطح متفاوت تقسیم‌بندی کرده‌اند. امروزه، الگوی مول^۲ و همکاران (۲۰۰۵) یکی از الگوهای شناخته‌شده در رویکرد سلسله‌مراتبی به ورزش است. این پژوهشگران، الگویی با چهار سطح (ورزش آموزشی، تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای) ترسیم کرده‌اند که در شکل ۱ قابل بررسی است. در این الگو، میزان گستردگی هر کدام از ورزش‌ها تعیین شده است. در قاعده هرم، ورزش تعلیم و تربیتی (آموزشی) و در رأس آن، ورزش حرفه‌ای قرار دارد. بیشترین سطح مشارکت‌کننده و جمعیت، مربوط به قاعده هرم است و با نزدیک شدن به رأس هرم، از تعداد مشارکت‌کنندگان و جمعیت در ورزش کاسته می‌شود. همچنین،

1. Waddington
 2. Mull

با حرکت از سمت قاعده به سمت رأس هرم، میزان مهارت افراد و تماشاچیان افزایش می‌یابد؛ به عبارت دیگر، در بخش ورزش آموزشی، تعداد تماشاچیان، کمترین و در ورزش حرفه‌ای، بیشترین است (مول و همکاران، ۲۰۰۵).

شکل ۱. سطوح مختلف ورزش از نگاه مول و همکاران (۲۰۰۵)

جایگاه ورزش و فعالیت‌های جسمانی برای کارکنان انتظامی

تردید وجود ندارد که ضعف جسمانی، عملکرد مناسب پلیس را به خطر می‌اندازد؛ تاجایی که ممکن است در نهایت، منجر به ناکارآمدی افسران و کارکنان پلیس شود. درحقیقت، آمادگی جسمانی نامطلوب افسران و کارکنان پلیس می‌تواند به هدررفت سرمایه‌های انسانی و حتی مادی در سطحی وسیع منجر شود؛ بنابراین، مشارکت در برنامه‌های ورزشی‌ای که آمادگی جسمانی مطلوب افسران و کارکنان پلیس را برای مأموریت‌های ویژه و سخت فراهم کند، امری غیرقابل اجتناب ارزیابی می‌شود. آمادگی عملیاتی کارکنان فرماندهی

انتظامی که با مشارکت گسترده کارکنان در برنامه‌ها و فعالیت‌های جسمانی حاصل می‌شود، نتیجه بسیاری در پی خواهدداشت که از این میان، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: بروز استعدادهای نهفته، بهبود آمادگی روحی و روانی، ایجاد شخصیتی سالم، بهبود مهارت‌های زندگی و عاطفی، کاهش علائم اضطراب و افسردگی، کاهش آسیب‌های جسمی و روحی، جلوگیری از هدررفت زمان آموزش و کار، بهبود کیفیت خواب، کنترل عوامل خطر و بیماری، کاهش عادت‌های ناسالم، حفظ انرژی مصرفی کافی در انجام مأموریت‌ها، ایجاد تعادل عضلانی در بدن، بهبود عملکردهای شناختی و رفتاری و درنهایت، انجام هرچه بهتر و موفقیت‌آمیزتر مأموریت‌ها. در همین راستا، یک برنامه ورزشی خوب برای کارکنان فرماندهی انتظامی دربردارنده ویژگی‌های زیر است:

۱. متناسب با وظایف و مأموریت‌های افسران و کارکنان پلیس باشد؛
۲. شامل همه اجزای آمادگی جسمانی افسران و کارکنان پلیس باشد؛
۳. اهداف، محتوا و نتایج کاملاً مشخص باشد؛
۴. باعث افزایش عملکرد افسران و کارکنان پلیس شود؛
۵. از بروز آسیب و صدمه به افسران و کارکنان پلیس جلوگیری کند؛
۶. مهارت‌های زندگی افسران و کارکنان پلیس را توسعه دهد؛
۷. به قدری جذاب باشد که بتواند افسران و کارکنان پلیس را به سمت خود جذب و به پای‌بندی نسبت به آن وادار کند (بوندارنکو^۱ و همکاران، ۲۰۲۰).

روش‌شناسی

پژوهش کیفی حاضر از نظر هدف، توسعه‌ای - کاربردی است که با استفاده از شاخص‌های تفسیری و از طریق رویکرد استقرایی و به روش تحلیل مضمون انجام شده است. در این مطالعه، برای گردآوری اطلاعات از ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد و جامعه مشارکت‌کننده متشکل از اساتید گروه تربیت‌بدنی دانشگاه جامع علوم انتظامی‌امین، اساتید گروه مدیریت ورزشی در

سایر دانشگاه‌ها، فرماندهان و مدیران و همچنین، مربیان و کارشناسان خبره مرتبط با موضوع پژوهش در فرماندهی انتظامی بودند؛ از این‌رو، با در نظر گرفتن ویژگی‌های جامعه مشارکت‌کننده، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد و بر اساس اصل اشباع نظری، با تعداد ۱۷ نفر مصاحبه شد. پس از هر مصاحبه، کدهای آن استخراج و دسته‌بندی شده و مصاحبه بعدی، بر اساس داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌های قبلی تنظیم و اجرا شد. به منظور غلبه بر سوگیری‌های ذاتی که ناشی از به کار گرفتن یک روش، یک مشاهده‌گر و یا یک نظریه در مطالعات است و همچنین، افزایش اعتماد و اعتبار اطلاعات، در این مطالعه، از روش مثلث‌سازی با رویکردهای متعدد استفاده شد و در کدگذاری داده‌ها و تشکیل شبکه مضامین، از نمونه‌گیری هدفمند، مصاحبه با افراد متخصص، رشته‌های مختلف و مرتبط، مطالعه مستندات و مقایسه یافته‌های حاصل و همچنین، از نظرات سایر صاحب‌نظران استفاده شد. علاوه بر این، برای ارتقای روایی و پایایی داده‌ها از دو روش بازبینی به وسیله مشارکت‌کنندگان و مرور به وسیله خبرگان غیر شرکت‌کننده در پژوهش استفاده شد. در روش بازبینی، از چهار نفر از مصاحبه‌شوندگان درخواست شد تا گزارش نهایی، فرآیند تحلیل و مضامین به دست آمده را مورد بازبینی قرار دهند؛ به زعم این افراد، یافته‌های پژوهش تا حد زیادی منعکس‌کننده واقعیت موجود در خصوص الگوی کیفی توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران بود. در روش مرور به وسیله خبرگان غیر شرکت‌کننده نیز با همکاری پنج نفر از اعضای هیئت علمی، گزارش یافته‌های تحقیق، مرور شد و پس از دریافت نظرات اصلاحی، ویرایش لازم انجام شد. همچنین، در این پژوهش، از رویکرد تحلیل مضمون برای دسته‌بندی و کدگذاری‌ها استفاده شد.

یافته‌ها

جامعه مشارکت‌کننده دارای میانگین سنی $۴۱/۴۷ \pm ۶/۵۲$ (سال) و میانگین سابقه کاری مرتبط با موضوع پژوهش $۱۹/۲۱ \pm ۶/۴۷$ است. ۸۲/۳۵ درصد مشارکت‌کنندگان مرد، ۵۸/۸۲ درصد دارای مدرک دکتری و ۳۵/۲۸ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد هستند.

با توجه به اهداف پژوهش، کدگذاری در سه مرحله شامل کدگذاری مضامین پایه، مضامین سازمان‌دهنده و مضامین فراگیر انجام شد. به عبارت دیگر، ابتدا داده‌های متنی با در نظر گرفتن اهداف پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته و کدها و مضامین پایه شناسایی شدند سپس مضامین شناسایی شده دارای مفاهیم یکسان یا هم‌گرایی معنایی در یکدیگر ادغام شده و مضامین سازمان‌دهنده و سپس مضمون فراگیر را تشکیل دادند. بر این اساس، ۹۷ مضمون پایه، ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده و ۵ مضمون فراگیر شامل اجتماعی، بازرسی و پایش، آموزش، مدیریتی و ارتباطی شناسایی شد که در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. فرآیند شکل‌گیری مضامین

مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
داشتن طرز فکر مثبت نسبت به فعالیت‌های ورزشی از سوی کارکنان	عوامل فردی	اجتماعی
دارا بودن سلامت جسمانی مناسب به منظور انجام فعالیت‌های بدنی		
داشتن تجربه قبلی موفق از مشارکت در فعالیت‌های ورزشی		
افزایش حس اعتماد در بین کارکنان به منظور مشارکت در فعالیت‌های گروهی ورزش	عوامل گروهی	
افزایش حس تعلق به گروه در راستای تقویت روحیه گروهی		
تقویت حس اعتماد به نفس در کارکنان به منظور انجام فعالیت‌های ورزشی مختلف		
بهبود روابط و تعاملات اجتماعی در بین کارکنان	نظارت و ارزیابی	بازرسی و پایش
نظارت و ارزیابی مداوم مدیران در حوزه ورزش		
نظرسنجی از کارکنان در جهت توسعه ورزش		
جدیت در برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی سالیانه		
راه‌اندازی سامانه جامع آمادگی جسمانی کارکنان		
بازدیدهای دوره‌ای بازرسان از تجهیزات و اماکن ورزشی		
حضور مستمر مدیران و فرماندهان ارشد در برنامه‌های ورزشی		
تدوین دستور کارهای حمایتی مشارکت در ورزش	الزامات قانونی	
افزایش میزان دانش حقوقی مدیران ورزشی		
ابلاغ دستور کارهای انگیزشی برای حضور حداکثری کارکنان در برنامه‌های ورزشی		
اجرای آیین‌نامه‌هایی در ارتباط با نیازهای فراغتی خانواده کارکنان		

مضامین مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
تصویب قوانین در ارتباط با رعایت موازین اخلاقی و انضباطی در زمان فعالیت‌های ورزشی		
توجه به وضعیت آمادگی جسمانی کارکنان در انتصاب کارکنان		
تربیت نیروی انسانی متخصص ورزش	عوامل تربیتی	آموزشی
استفاده از شیوه‌های نوین علم تمرین در برنامه‌های ورزشی		
استفاده از مشاوران ورزشی در جهت توسعه ورزش		
تهیه و توزیع برنامه‌های آموزشی جامع ورزشی		
استفاده از مربیان ورزشی خیره ملی و کشوری در برنامه‌های ورزشی		
تشکیل کلاس‌های آموزشی برای تربیت و ارتقای مربیان ورزشی		
برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی جهت ارتقای ورزشکاران		
استعدادیابی و استعدادپروری ورزشی در سازمان		
تهیه و تدوین کتب و منابع به روز ورزشی به‌منظور استفاده کارکنان		
ایجاد نظام پژوهش در ورزش سازمان		
مستندسازی فعالیت‌های ورزشی سازمان	اطلاع‌رسانی	
آموزش مستمر رشته‌های ورزشی کاربردی		
ترویج سبک زندگی فعال		
برگزاری سمینارهای آموزشی برای ترویج فرهنگ مشارکت در فعالیت‌های ورزشی		
انجام ورزش صبحگاهی پویا و جذاب	عوامل راهبردی	مدیریتی
توجیه کارکنان در خصوص پیامدهای منفی بی‌تحركی		
تغییر نگرش فرماندهان ارشد در خصوص مشارکت در فعالیت‌های بدنی		
مدیریت صحیح و مناسب در بخش تربیت بدنی یگان‌ها		
ابلاغ برنامه زمانی مشخص به‌منظور انجام فعالیت‌های ورزشی		
آسیب‌شناسی مشارکت پایین کارکنان در برنامه‌های ورزشی		
استفاده از مدیران ورزشی در اداره ورزش سازمان		
خلاقیت و نظریه‌پردازی در ورزش با استفاده از گروه‌های کانونی		
عقد قرارداد با سازمان‌های دیگر در ارتباط با بهره‌مندی از اماکن ورزشی		
تقویت و توسعه ساختار تشکیلاتی ورزش سازمانی		
برنامه‌ریزی مناسب مدیران در زمینه اختصاص ساعت‌های کافی و آزاد کارکنان برای ورزش		
استفاده بهینه و حداکثری از ظرفیت‌های ورزشی موجود در سازمان		
تشکیل کارگروه علمی و تجربی ورزشی در سازمان		
تدوین راهبردهای مناسب جهت ارتقای ورزش حرفه‌ای و همگانی در		

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
سازمان	عوامل انگیزشی	
برنامه ریزی مناسب برای حضور قهرمانان در رقابت‌های مختلف		
سازمان‌دهی ورزشکاران در مشاغل مناسب		
توجه ویژه فرماندهان به ورزش در شوراهای ستادی		
الگو برداری از سازمان‌های ورزشی موفق در سطح دنیا		
برخوردار کردن مدیران ورزشی از نگرش راهبردی و بلندمدت		
دسترسی راحت و سریع کارکنان به اماکن ورزشی		
ایجاد علاقه‌مندی در کارکنان به منظور انجام فعالیت‌های ورزشی		
کاهش هزینه‌های ورزش برای کارکنان		
برگزاری مسابقات ورزشی به مناسبت‌های مختلف		
ایجاد حس رقابت ورزشی در کارکنان		
برگزاری اردوهای ورزشی و فراغتی به طور مستمر در طول سال		
تقدیر از افراد برتر ورزشی در سطح سازمان		
برگزاری جشنواره‌های ورزشی در سطح سازمان		
همکاری روسا با کارکنان به منظور شرکت در فعالیت‌های ورزشی		
اختصاص سهمیه رایگان و یا با تخفیف ویژه مجموعه‌های ورزشی به کارکنان		
قدردانی از افراد برتر رشته‌های مختلف ورزشی در مراسم‌ها		
تأثیرگذاری وضعیت آمادگی کارکنان در ارتقای شغلی		
غنی‌سازی اوقات فراغت کارکنان با برنامه‌های متنوع ورزشی		
برگزاری اردوهای ورزشی و فراغتی نظیر کوهپیمایی		
استانداردسازی اماکن و تجهیزات ورزشی		
بهبود زیرساخت‌های ورزشی		
استفاده از فناوری‌های جدید ورزشی در ساخت و تجهیز اماکن ورزشی		
توسعه امکانات و ساختارهای آموزش مجازی و حضوری ورزش برای کارکنان		
توجه به میزان سرانه اماکن ورزشی		
فراهم کردن امکانات و ساختارهای مناسب برای ورزش بانوان		
فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب ورزش‌های خاص (ورزش رزمی، تیراندازی، شنا و سوارکاری)		
توجه به وضعیت ایمنی تجهیزات در اماکن ورزشی		
توجه به وضعیت بهداشتی اماکن ورزشی		

مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
تجهیز اماکن ورزشی با استفاده از سامانه‌های روشنایی استاندارد، سیستم ضد حریق و مانند آن	عوامل مالی	عوامل ارتباطی
حضور فعال بهداری برای رفع صدمات ورزشی احتمالی کارکنان		
توزیع عادلانه بودجه بین یگان‌های مختلف در حوزه ورزش		
ایجاد سازوکار مناسب به‌منظور درآمدزایی از طریق اماکن ورزشی سازمان		
افزایش سالیانه بودجه اختصاصی به ورزش		
پرداخت به‌موقع حق‌الزحمه مربیان و مسئولان ورزش	تعاملات ورزشی	
افزایش تعامل با دانشکده‌های تربیت‌بدنی		
استفاده از ظرفیت مشارکت بخش خصوصی در زمینه توسعه اماکن ورزشی		
جذب حامیان مالی در رویدادهای مختلف ورزشی به میزبانی فراجا		
تعامل با هیئت‌های ورزشی و اداره ورزش و جوانان		
استفاده از دیپلماسی فعال در بخش ورزش		
وجود تعامل ورزشی با سازمان‌های نظامی دیگر در سطح استان‌ها		
تعامل با اداره تربیت‌بدنی دیگر فرماندهی‌های انتظامی استان‌ها		
تعامل با پلیس سایر کشورها در حوزه ورزش و مسابقات ورزشی		
تعامل دو سویه و مستمر با سایر نهادهای ورزشی		فعالیت‌های رسانه‌ای
فراهم کردن شرایط میزبانی از رویدادهای ورزشی مهم سازمانی، نیروهای مسلح و ارتش‌های جهانی		
تعامل با صداوسیما برای پخش زنده رقابت‌های ورزشی در سطح سازمان		
معرفی ورزشکاران حرفه‌ای سازمان با استفاده از ظرفیت رسانه‌ها		
استفاده از وسایل ارتباط جمعی برای تبلیغ ورزش فراجا		

ارتباط مضامین فراگیر و سازمان‌دهنده

۱. ابعاد اجتماعی: اولین مضمون اصلی شناسایی شده در ارتباط با توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، بعد اجتماعی است که شامل دو مقوله فرعی ابعاد فردی و ابعاد گروهی است.

الف. فردی: مفاهیم شناسایی شده در بخش ابعاد فردی متشکل از موارد زیر است: داشتن طرز فکر مثبت نسبت به فعالیت‌های ورزشی از سوی کارکنان، دارا بودن سلامت جسمانی مناسب به‌منظور انجام فعالیت‌های بدنی و داشتن تجربه قبلی موفق از مشارکت در فعالیت‌های ورزشی.

ب. گروهی: مفاهیم شناسایی شده در بخش ابعاد گروهی شامل افزایش حس اعتماد در بین کارکنان به منظور مشارکت در فعالیت‌های گروهی ورزشی، افزایش حس تعلق به گروه در راستای تقویت روحیه گروهی، تقویت حس اعتماد به نفس در کارکنان به منظور انجام فعالیت‌های ورزشی مختلف و بهبود روابط و تعاملات اجتماعی در بین کارکنان است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان بر این باور است که «به‌منظور شرکت کارکنان فرماندهی انتظامی در فعالیت‌های بدنی و ورزشی مختلف درون و بیرون سازمان، باید ذهنیتی مثبت از حضور در فعالیت‌های ورزشی در آنها وجود داشته باشد و تازمانی که نسبت به هر موضوعی، ذهنیتی مثبت در افراد وجود نداشته باشد، به‌سمت آن سوق پیدا نخواهند کرد و ورزش نیز از این قضیه مستثنی نیست. همچنین، افزایش حس تعلق به گروه در راستای تقویت روحیه گروهی باعث می‌شود تا کارکنان فرماندهی انتظامی با حضور در فعالیت‌های گروهی، زمینه توسعه ورزش در فرماندهی انتظامی را فراهم آورند».

قادری و همکاران (۱۳۹۸) نیز در پژوهش خود، به عواملی همچون توسعه مشارکت ورزشی، نیاز به توسعه ارتباطات، توسعه تعامل‌ها و فرهنگ‌سازی اشاره داشتند که با نتایج پژوهش حاضر هم‌سو است.

۲. ابعاد بازرسی و پایش: دومین مضمون اصلی شناسایی شده در ارتباط با توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، بازرسی و پایش است که شامل دو مقوله فرعی نظارت و بررسی و الزامات قانونی می‌باشد.

الف. نظارت و بررسی: مفاهیم شناسایی شده در بخش نظارت و بررسی شامل نظارت و ارزیابی مداوم مدیران بر حوزه ورزش، نظرسنجی از کارکنان در جهت توسعه ورزش، جدیت در برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی سالیانه، راه‌اندازی سامانه جامع آمادگی جسمانی کارکنان، بازدیدهای دوره‌ای بازرسان از تجهیزات و اماکن ورزشی و حضور مستمر مدیران و فرماندهان ارشد در برنامه‌های ورزشی است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است: «یکی از شیوه‌های توسعه ورزش در فرماندهی انتظامی، نظرسنجی از کارکنان در جهت توسعه

ورزش است. با انجام نظرسنجی‌های مستمر و دوره‌ای از کارکنان در ارتباط با ابعاد مختلف ورزش سازمانی، کمبودها و مشکلات مختلف شناسایی شده و این موضوع در بازه زمانی طولانی مدت اثرات مثبتی را بر جای می‌گذارد. همچنین، یکی دیگر از شیوه‌های توسعه ورزش در فرماندهی انتظامی، برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی از کارکنان به صورت دوره‌ای است. با انجام آزمون‌های آمادگی جسمانی، افراد از وضعیت بدنی خود و مقایسه وضعیت بدنی خود با دیگر افراد اطلاع می‌یابند و این موضوع کمک می‌کند تا افراد در جهت کم کردن فاصله خود با دیگران تلاش کنند که از پیامدهای این مسئله، ارتقای وضعیت جسمانی آنها است که در نهایت، سبب توسعه ورزش فرماندهی انتظامی از طریق فعالیت‌های بدنی می‌شود».

قادری و همکاران (۱۳۹۷) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که در اجرای منسجم‌تر برنامه‌های ورزش صبحگاهی کارکنان در کلیه سطوح یگان‌های فراجا، باید نظارت کافی توسط واحدهای تربیت بدنی انجام گیرد. مدبری و همکاران (۱۴۰۰) نیز در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که مسئولان و مدیران با برقراری نظام ارزشیابی نسبت به نظارت و بازخوردگیری کلاس‌های آموزشی، نظارت و ارزیابی مناسب مربیان ورزش دفاع شخصی و ارزیابی نقاط قوت و ضعف توسعه ورزش دفاع شخصی اقدام کنند. رحیمی و همکاران (۱۴۰۰) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که نظارت و پیگیری مدیران ورزشی، یکی از عوامل مهم در ایجاد و توسعه آموزش ورزش پلیس می‌باشد و همچنین، مسئولان و مدیران معاونت تربیت و آموزش فراجا باید با برقراری نظام ارزشیابی نسبت به نظارت و بازخوردگیری کلاس‌های آموزشی، نظارت و ارزیابی مناسب مربیان و سایر موارد لازم در توسعه آموزش تربیت بدنی اقدام کنند. مصطفایی (۱۳۹۳) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کند که پیگیری و نظارت فرماندهان و مدیران در اجرای ورزش‌های رزمی باعث گسترش ورزش‌های رزمی مصوب در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌ها می‌شود. قادری و همکاران (۱۳۹۹) نیز در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که پیگیری و نظارت مسئولان تربیت بدنی فرماندهی انتظامی در توسعه ورزش، باعث مشارکت

ورزشی بیشتر کارکنان اجرایی فرماندهی انتظامی می‌شود و تمامی این موارد با نتایج تحقیق حاضر هم‌سو است.

ب. الزامات قانونی: مقوله فرعی الزامات قانونی در تحقیق حاضر، شامل تدوین دستورکارهای حمایتی مشارکت در ورزش، افزایش میزان دانش حقوقی ورزش مدیران ورزشی، ابلاغ دستورکارهای انگیزشی برای حضور حداکثری کارکنان در برنامه‌های ورزشی، اجرای آیین‌نامه‌هایی در ارتباط با نیازهای فراغتی خانواده کارکنان، تصویب قوانین در ارتباط با رعایت موازین اخلاقی و انضباطی در زمان فعالیت‌های ورزشی و توجه به وضعیت آمادگی جسمانی کارکنان در انتصاب کارکنان است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است که «تدوین قوانین و مقررات حمایتی ورزش در راستای استفاده کارکنان نیروهای انتظامی، در توسعه ورزش فرماندهی انتظامی فراجا موثر است. همچنین، می‌توان در سازمان، قوانین و مقرراتی در ارتباط با ورزش وضع نمود و انجام فعالیت بدنی کارکنان را به‌نوعی اجباری کرد تا تمامی کارکنان در طول هفته به‌میزان مشخصی نسبت به انجام فعالیت بدنی در ساعت‌های دلخواه و یا ساعت‌های مشخص اقدام کنند».

بیگلری و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی که به مقایسه اثربخشی دو شیوه تمرین اجباری و اختیاری بر منتخبی از شاخص‌های آمادگی جسمانی و سلامت جسمی و روانی کارکنان فراجا پرداخته بودند، به این نتیجه رسیدند که هشت‌هفته تمرین اجباری، منجر به افزایش معنادار عملکرد هوازی و چابکی کارکنان فراجا می‌شود؛ بنابراین، توجه به اجباری‌شدن ورزش کارکنان فرماندهی انتظامی امری حائز اهمیت است و نتایج پژوهش حاضر نیز در این بخش با نتایج پژوهش‌های رحیمی و همکاران (۱۴۰۰) و قادری و همکاران (۱۳۹۸) هم‌سو است.

۳. ابعاد آموزشی: یکی دیگر از مضامین اصلی شناسایی‌شده در ارتباط با توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، بعد آموزش است که شامل دو مقوله فرعی عوامل تربیتی و اطلاع‌رسانی است.

الف. عوامل تربیتی: مفاهیم شناسایی شده در بخش عوامل تربیتی شامل موضوع‌های زیر است: تربیت نیروی انسانی متخصص ورزش، استفاده از شیوه‌های نوین علم تمرین در برنامه‌های ورزشی، استفاده از مشاوران ورزشی در جهت توسعه ورزش، تهیه و توزیع برنامه‌های آموزشی جامع ورزشی، استفاده از مربیان ورزشی خیره ملی و کشوری در برنامه‌های ورزشی، تشکیل کلاس‌های آموزشی برای تربیت و ارتقای مربیان ورزشی، برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی جهت ارتقای ورزشکاران، استعدادیابی و استعدادپروری ورزشی، تهیه و تدوین کتب و منابع به‌روز ورزشی، ایجاد نظام پژوهش در ورزش، مستندسازی فعالیت‌های ورزشی و آموزش مستمر رشته‌های ورزشی کاربردی.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان بیان نموده‌است که «تربیت نیروهای انسانی متخصص ورزش در حوزه منابع انسانی فراجا، یکی از راه‌کارهای توسعه ورزش در فرماندهی انتظامی است؛ زیرا وجود افراد متخصص در زمینه ورزش سبب می‌شود تا سازمان در زمینه برنامه‌ریزی ورزشی دچار کمبود و ضعف نگردد و همین موضوع سبب توسعه ورزش سازمانی خواهد شد. همچنین، یکی دیگر از موارد مهم، استفاده از رویکردهای تمرینی علمی و جدید در فعالیت‌های ورزشی کارکنان است؛ زیرا به‌مرور زمان، ورزش از شکل سنتی خود خارج شده و بسیاری از فعالیت‌های ورزشی که در گذشته با امکانات قدیمی قابل انجام بود، امروزه، با استفاده از رویکردهای تمرینی جدید و پیشرفته، شکل متفاوتی به خود گرفته و از اثرگذاری بیشتری برخوردار گردیده‌است».

نتایج به‌دست‌آمده در این خصوص نیز با نتایج پژوهش مدبری و همکاران (۱۴۰۰) هم‌سو است؛ از آن جهت که استفاده از نیروهای متخصص و تحصیل کرده در اداره کل تربیت‌بدنی فرماندهی انتظامی باعث توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می‌شود. به عقیده آنها، با توجه به گسترش علوم و فناوری‌های جدید، آموزش نیروهای انسانی و ارتقای دانش آنها امری مهم و ضروری است. منوچهری و همکاران (۱۳۹۸) نیز

در نتایج پژوهش خود بیان می کنند که تربیت مربی و نیروی انسانی مورد نیاز جهت توسعه و ارتقای آمادگی جسمانی کارکنان و خانواده های نیروهای مسلح، یکی از عوامل توسعه ورزش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران است. اینورنیزی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی که با هدف آموزش های پایدار در کلاس های تربیت بدنی در سازمان های نظامی انجام شده بود، به این نتیجه رسیدند که منابع انسانی نقش مهمی در بهبود آموزش های تربیت بدنی در کلاس های تربیت بدنی سازمان های نظامی برعهده دارد و سبب بهبود کیفیت آموزش ها در این حوزه می گردد؛ بنابراین، نتایج پژوهش حاضر با نتایج بیان شده در این بخش هم سو است.

ب. اطلاع رسانی: مقوله فرعی اطلاع رسانی در تحقیق حاضر نیز شامل ترویج سبک زندگی فعال، برگزاری سمینارهای آموزشی برای ترویج فرهنگ مشارکت در فعالیت های ورزشی، انجام ورزش صبحگاهی پویا و جذاب، توجیه کارکنان در خصوص پیامدهای منفی بی تحرکی، تغییر نگرش فرماندهان ارشد در خصوص مشارکت در فعالیت های بدنی است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه شوندهگان مدعی است که «ترویج سبک زندگی فعال در کارکنان فرماندهی انتظامی، یکی از شیوه های موثر در مشارکت دادن افراد در فعالیت های ورزشی و در نهایت، توسعه ورزش است و یکی از شیوه های موثر در جهت ترویج سبک زندگی فعال به شمار می رود؛ موضوعی که اگر به طور مستمر انجام شود، در نهایت، تبدیل به یک عادت شده و بسیار موثر است؛ بنابراین، انجام ورزش صبحگاهی در سطح فرماندهی انتظامی برای کارکنان و سربازان توصیه می شود. همچنین، افراد باید از نقش موثر ورزش در زندگی شخصی خود آگاهی یابند تا با اطلاعات مناسب در زمینه ورزش، علاقه مند به حضور در آن شوند. از سوی دیگر، اطلاع رسانی در خصوص پیامدهای منفی ورزش نکردن و خطرات مترتب بر آن نیز به طور حتم، از مهم ترین عوامل انگیزه ساز برای شرکت در فعالیت های ورزشی خواهد بود؛ بنابراین، توصیه می شود تا آگاه سازی کارکنان در ارتباط با پیامدهای منفی ورزش نکردن در فرماندهی انتظامی صورت پذیرد که لازمه این کار نیز

آگاه‌بودن فرماندهان ارشد فراجا در ارتباط با فواید ورزش کارکنان است؛ بنابراین، پیش از هر چیز باید تغییر دیدگاه فرماندهان ارشد فراجا درخصوص آموزش‌های تربیت بدنی و توسعه ورزش مد نظر قرار بگیرد».

در بحث اطلاع‌رسانی، مدبری و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهش خود، ارتباط عمومی و اطلاع‌رسانی را از عوامل مهم در توسعه دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برشمردند که با نتایج این پژوهش هم‌سو است.

۴. **بعد مدیریت:** یکی دیگر از مضامین اصلی شناسایی‌شده در ارتباط با عوامل تأثیرگذار بر توسعه فعالیت‌های جسمانی فرماندهی انتظامی، بعد مدیریتی است که شامل چهار مقوله فرعی راهبردی، انگیزشی، توسعه امکانات و مالی است.

الف. راهبردی: مفاهیم شناسایی‌شده در بخش ابعاد راهبردی شامل موارد زیر است: مدیریت صحیح و مناسب، ابلاغ برنامه زمانی مشخص به‌منظور انجام فعالیت‌های ورزشی، آسیب‌شناسی مشارکت پایین کارکنان در برنامه‌های ورزشی، استفاده از مدیران ورزشی در اداره ورزش، خلاقیت و نظریه‌پردازی در ورزش با استفاده از گروه‌های کانونی، عقد قرارداد با سازمان‌های دیگر در ارتباط با بهره‌مندی از اماکن ورزشی، تقویت و توسعه ساختار تشکیلاتی ورزش، برنامه‌ریزی مناسب مدیران در زمینه اختصاص ساعت‌های کافی و آزاد کارکنان برای ورزش، استفاده بهینه و حداکثری از ظرفیت‌های ورزشی موجود در سازمان، تشکیل کارگروه علمی و تجربی ورزشی در سازمان، تدوین راهبردهای مناسب جهت ارتقای ورزش حرفه‌ای و همگانی، برنامه‌ریزی مناسب برای حضور قهرمانان در رقابت‌های مختلف، سازمان‌دهی ورزشکاران در مشاغل مناسب، توجه ویژه فرماندهان به ورزش در شوراهای ستادی، الگوبرداری از سازمان‌های ورزشی موفق در سطح دنیا، برخورداری مدیران ورزشی از نگرش راهبردی و بلندمدت و دسترسی راحت و سریع کارکنان به اماکن ورزشی.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان بیان می‌کند: «کارکنان فرماندهی انتظامی ممکن است به‌دلیل مشغله کاری فراوان، فرصت مشارکت در فعالیت‌های ورزشی را نداشته باشند و باید علل مشارکت کم کارکنان در

برنامه‌های ورزشی را بررسی کرد تا با رفع مشکلات موجود و اتخاذ برنامه‌ریزی مناسب، زمینه مشارکت فعال آنها در فعالیت‌های ورزشی فراهم شود. بدین‌منظور، مدیریت صحیح و مناسب در بخش ورزش فرماندهی انتظامی نیازمند به‌کارگیری مدیران ورزشی در سازمان تربیت بدنی فراجا است. مدیران ورزشی فراجا باید از دیدگاهی بلندمدت و راهبردی در ارتباط با توسعه ورزش سازمانی برخوردار باشند و با برنامه‌ریزی مناسب، به‌دنبال رفع مشکلات و چالش‌های موجود برآیند. همچنین، یکی دیگر از موضوعات بسیار مهم در ارتباط با فعالیت ورزشی کارکنان فراجا، دسترسی راحت و سریع کارکنان به اماکن ورزشی است. وضعیت دسترسی به اماکن ورزشی به‌منظور استفاده کارکنان، باید به‌گونه‌ای باشد که زمان رفت‌وآمد به مجموعه ورزشی طولانی نباشد تا کارکنان از این منظر خسته نشوند و به‌راحتی به امکانات موردنظر دسترسی یابند».

نتایج پژوهش در بخش ابعاد راهبردی با نتایج پژوهش رحیمی و همکاران (۱۴۰۰)، غفوری و همکاران (۱۳۹۷) و شیروانی و همکاران (۱۳۹۹) هم‌سو است و دلیل آن نیز نقش عوامل مدیریتی و برنامه‌ریزی مناسب در توسعه ورزش فراجا است.

ب. انگیزشی: مقوله فرعی ابعاد انگیزشی نیز دربرگیرنده مفاهیمی نظیر ایجاد علاقه‌مندی در کارکنان به‌منظور انجام فعالیت‌های ورزشی، کاهش هزینه‌های ورزش برای کارکنان، برگزاری مسابقات ورزشی به مناسبت‌های مختلف، ایجاد حس رقابت ورزشی در کارکنان، برگزاری اردوهای ورزشی و فراغتی به‌طورمستمر در طول سال، تقدیر از افراد برتر ورزشی، برگزاری جشنواره‌های ورزشی در سطح سازمان، همکاری با کارکنان به‌منظور شرکت در فعالیت‌های ورزشی، اختصاص سهمیه رایگان و یا با تخفیف ویژه مجموعه‌های ورزشی به کارکنان، قدردانی از افراد برتر رشته‌های مختلف ورزشی در مراسم‌ها، تأثیرگذار بودن وضعیت آمادگی کارکنان در ارتقای شغلی، غنی‌سازی اوقات فراغت کارکنان با برنامه‌های متنوع ورزشی و برگزاری اردوهای ورزشی و فراغتی نظیر کوهپیمایی است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است: «رایگان شدن امکانات ورزش در فرماندهی انتظامی به‌منظور استفاده افسران، کارکنان و سربازان، یکی از شیوه‌های موثر در جهت ترغیب و تشویق کارکنان فرماندهی انتظامی به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی است. همچنین، یکی دیگر از موضوعاتی که در جهت توسعه ورزش فرماندهی انتظامی موثر است، برگزاری المپیادهای ورزشی مختص کارکنان و سربازان به‌صورت جداگانه است که یکی از مزایای آن این است که کارکنان از وضعیت جسمی خود آگاه شده و مقایسه وضعیت خود با دیگران تلنگری برای بهتر شدن وضع موجود خواهد بود. همچنین، با برگزاری المپیاد ورزشی، نفرات برتر در رشته‌های مختلف ورزشی شناسایی شده و کارکنان متوجه می‌شوند که تلاش‌های آنها مورد توجه قرار می‌گیرد و این امر، سبب افزایش انگیزه کارکنان به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و توسعه ورزش فرماندهی انتظامی خواهد شد.

در بحث ایجاد علاقه‌مندی در کارکنان نسبت به مقوله ورزش، شیروانی و همکاران (۱۳۹۹) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که استفاده از مشوق‌های فردی مانند جوایز مادی و معنوی، یکی از عوامل توسعه ورزش کارکنان رسته بهداشت و درمان نیروهای مسلح بوده است. منوچهری و همکاران (۱۳۹۸) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که ایجاد نظام جامع پاداش و دستمزد و ارتقای مناسب در جهت حمایت از ورزشکاران در نیروهای مسلح، یکی از راهبردهای اساسی توسعه ورزش قهرمانی است. مدبری و همکاران (۱۴۰۰) نیز در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که ارائه طرح‌هایی برای تشویق کارکنان برای فراگیری فنون دفاع شخصی یکی از عوامل توسعه این رشته است. همچنین، قادری و همکاران (۱۳۹۷) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که پیش‌بینی پاداش برای قهرمانان حرفه‌ای ورزشی فراجا مانند تشویق در دستور، ارشدیت و پاداش نقدی، یکی از عوامل توسعه ورزش فرماندهی انتظامی است؛ بنابراین، نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های بیان شده در این بخش هم‌سو می‌باشد و دلیل هم‌سویی نیز نقش ابعاد انگیزشی در توسعه ورزش فراجا است.

ج. توسعه امکانات: در بخش توسعه امکانات، مفاهیم شناسایی شده شامل موضوع‌های زیر است: استانداردهای امکانات و تجهیزات ورزشی، بهبود زیرساخت‌های ورزشی، استفاده از فناوری‌های جدید ورزشی در ساخت و تجهیز امکانات ورزشی، توسعه امکانات و ساختارهای آموزش مجازی و حضوری ورزش برای کارکنان، توجه به میزان سرانه امکانات ورزشی، فراهم کردن امکانات و ساختارهای مناسب ورزش بانوان، فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب ورزش‌های خاص (ورزش رزمی، تیراندازی، شنا و سوارکاری)، توجه به وضعیت ایمنی تجهیزات در امکانات ورزشی، توجه به وضعیت بهداشتی امکانات ورزشی، تجهیز امکانات ورزشی با استفاده از سامانه‌های روشنایی استاندارد، سامانه ضد حریق و... و حضور فعال بهداری برای رفع صدمات ورزشی احتمالی کارکنان.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان بر این باور است که «امکان ورزشی موجود در سازمان انتظامی، باید با استانداردها و چارچوب‌های مخصوص رشته‌های ورزشی مطابقت داشته باشد و به‌نوعی با استفاده از فناوری‌های جدید ورزشی، زمینه بهبود زیرساخت‌های ورزشی در فراجا فراهم گردد». همچنین، «توجه به میزان سرانه ورزشی در ابعاد امکانات ورزشی درون سازمان، یکی از مواردی است که باید به آن توجه داشت؛ زیرا کمبود فضای مناسب به‌منظور انجام فعالیت‌های بدنی و جسمانی کارکنان، زمینه کاهش علاقه آنها به حضور در فعالیت‌های ورزشی را فراهم می‌کند و این موضوع می‌تواند منجر به پیامدهای منفی شود. افزون‌بر آن، توجه به وضعیت بهداشت محیط در امکانات ورزشی فراجا نیز یکی دیگر از نکات حائز اهمیت در راستای علاقه‌مندسازی کارکنان به حضور در امکانات ورزشی و درنهایت، توسعه ورزش است».

قادری و همکاران (۱۳۹۸) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که تعیین سرانه ورزشی برای کلیه کارکنان فرماندهی انتظامی را می‌توان به‌عنوان شاخصی برای توسعه امکانات و تجهیزات ورزشی در مجموعه فرماندهی انتظامی در نظر گرفت و همچنین، با تعیین ردیف‌های مشخص در بودجه ورزشی در بخش‌های جاری، عمرانی و سرمایه‌ای، می‌توان کمبودهای تربیت‌بدنی را در

بخش اعتبارات برای زیرساخت‌ها از جمله تجهیزات، امکانات و اماکن ورزشی، تا حدی زیادی برطرف کرد و ضمانتی اجرایی برای پیاده‌سازی برنامه‌های تدوین‌شده ایجاد کرد. به عقیده آنها، با توجه به نتایج، هر دو دسته عوامل - مدیریتی و زیرساختی - دارای تأثیری معنی‌دار بر مشارکت ورزشی کارکنان هستند و تأثیر عوامل زیرساختی در این میان، بیشتر است؛ بنابراین، با تقویت عوامل زیرساختی در وهله اول و سپس ارتقای عوامل مدیریتی، می‌توان زمینه افزایش مشارکت ورزشی کارکنان را فراهم ساخت. همچنین، نتایج این بخش با نتایج پژوهش‌های مدبری و همکاران (۱۴۰۰) نیز هم‌سو است.

د. مالی: در بخش ابعاد مالی، مفاهیم شناسایی‌شده شامل توزیع عادلانه بودجه، ایجاد سازوکار مناسب به‌منظور درآمدزایی از طریق اماکن ورزشی، اعمال افزایش سالیانه بودجه اختصاص‌یافته به ورزش و پرداخت‌های به‌موقع در ارتباط با حق‌الزحمه مربیان و مسئولان است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است که «توزیع عادلانه بودجه در همه رسته‌ها و بخش‌های فرماندهی انتظامی، یکی از راه‌کارهای مهم در توسعه ورزش در این سازمان است. همچنین، ایجاد سازوکاری مناسب به‌منظور درآمدزایی از طریق اماکن ورزشی سازمان نیز موضوعی است که می‌توان از آن در جهت بهبود وضعیت مالی به‌منظور رسیدگی بیشتر به توسعه ورزش بهره‌مند شد؛ زیرا وابستگی صرف به بودجه دولتی، امکان انجام برخی از قابلیت‌های توسعه‌ای ورزش را کاهش می‌دهد؛ این درحالی‌است که خود سازمان، با سازوکاری مناسب می‌تواند از امکانات ورزشی موجود در جهت درآمدزایی استفاده کند و بدین ترتیب، زمینه‌ساز توسعه ورزش فرماندهی انتظامی گردد».

رحیمی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی که به طراحی الگوی توسعه آموزش تربیت‌بدنی در فراجا پرداخته بودند، توجه به ابعاد مالی را از عوامل مهمی بیان کردند که با نتایج پژوهش حاضر هم‌سو است.

۵. ابعاد ارتباطی: آخرین مضمون اصلی شناسایی‌شده در ارتباط با توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، عوامل ارتباطی است که شامل دو مقوله فرعی است: تعاملات ورزشی و فعالیت‌های رسانه‌ای.

الف. تعاملات ورزشی: مفاهیم شناسایی شده در بخش تعاملات ورزشی شامل موضوع‌های زیر است: افزایش تعامل با دانشگاه‌های تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و بهره‌گیری از توانمندی آنها، تعامل با هیئت‌های ورزشی و اداره ورزش و جوانان، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در زمینه توسعه اماکن ورزشی، جذب حامیان مالی در رویدادهای مختلف ورزشی به میزبانی فراجا، استفاده از دیپلماسی فعال در بخش ورزش، وجود تعامل ورزشی با سازمان‌های نظامی دیگر در سطح استان‌ها، تعامل دو سویه و مستمر با سایر نهادهای ورزشی، تعامل با پلیس سایر کشورها در حوزه ورزش، تعامل دوسویه و مستمر با نهادهای ورزشی فدراسیون‌های مختلف، فراهم کردن شرایط میزبانی از رویدادهای ورزشی مهم در سطح سازمانی، نیروهای مسلح و ارتش‌های جهانی.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است: «استفاده از تعاملات، راه‌کاری موثر در جهت توسعه فعالیت جسمانی فرماندهی انتظامی است و افزایش تعامل با دانشگاه‌های تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و بهره‌گیری از توانمندی آنها یکی از این شیوه‌ها به شمار می‌رود. همچنین، فرماندهی انتظامی می‌تواند با سازمان‌های نظامی دیگر نظیر ارتش، تعاملات ورزشی برقرار ساخته و یا حتی این تعامل می‌تواند با بخش تربیت بدنی فرماندهی انتظامی در دیگر استان‌ها صورت پذیرد».

قادی و همکاران (۱۳۹۸) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که توجه بخش خصوصی به ورزش در فرماندهی انتظامی از عوامل توسعه ورزش در سازمان است. شیروانی و همکاران (۱۳۹۹) در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش کارکنان نیروهای مسلح و حامیان مالی سازمان‌ها و نهادهای ورزشی و غیر ورزشی، از مهم‌ترین ابعاد مالی در توسعه ورزش کارکنان رسته بهداشت و درمان نیروهای مسلح است. دوستی و همکاران (۱۳۹۸) نیز در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که وجود حامی مالی برای تیم‌های ورزشی و نیز در زمینه ساخت اماکن و فضاهای ورزشی و اختصاص بودجه مشخص برای ورزش از نکات مهم توسعه ورزش به شمار می‌رود. شعبانی (۱۳۹۶) در پژوهشی که به مطالعه تحلیل محیطی ورزش

قهرمانی و حرفه‌ای نیروهای مسلح کشور پرداخته است، بیان می‌کند که استفاده از حامیان ورزشی، یکی از فرصت‌های توسعه ورزش در نیروهای مسلح است. باران چشمه و همکاران (۱۳۹۹) نیز در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که جذب سرمایه‌گذاری بخش‌های اقتصادی دولتی و خصوصی در رویدادهای ورزش نظامی، باعث توسعه دیپلماسی ورزش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران می‌شود؛ بنابراین، نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های بیان‌شده در این بخش، هم‌سو است و دلیل آن نیز نقش تعاملات و فعالیت‌های مشارکتی ورزشی در جهت توسعه ورزش فراجا است.

ب. فعالیت‌های رسانه‌ای: مفاهیم شناسایی‌شده در بخش فعالیت‌های رسانه‌ای نیز شامل تعامل با صداوسیما برای پخش زنده رقابت‌های ورزشی در سطح سازمان، معرفی ورزشکاران حرفه‌ای سازمان با استفاده از ظرفیت رسانه‌ها و استفاده از رسانه‌های ارتباط جمعی برای تبلیغ ورزش است.

در همین راستا، یکی از مصاحبه‌شوندگان معتقد است: «تعامل با صداوسیما جهت تبلیغ ورزش در فرماندهی انتظامی (پخش زنده رقابت‌های ورزشی نظامیان) موضوعی بسیار مهم در جهت توسعه ورزش انتظامی به‌شمار می‌رود. اساساً در عصر حاضر، هیچ ابزاری قدرتمندتر از تأثیر رسانه‌ها وجود ندارد و به دلیل اهمیت آن در جوامع، می‌توان از رسانه در جهت نمایش قدرت نظامی فرماندهی انتظامی و همچنین، توان ورزشی کارکنان فرماندهی انتظامی استفاده کرد که پخش زنده رویدادهای نظامی در سطح ملی و فراملی یکی از این موارد است. همچنین، با استفاده از برنامه‌های رسانه‌ای مختلف می‌توان در جهت معرفی ورزشکاران معروف فرماندهی انتظامی اقدام کرد و این موارد، در نهایت، سبب توسعه ورزش انتظامی خواهد شد.»

در بحث استفاده از رسانه‌های ارتباط جمعی جهت تبلیغ ورزش در فرماندهی انتظامی، رحیمی و همکاران (۱۴۰۰) در نتایج پژوهش خود، نقش رسانه‌های داخلی را بر مشارکت کارکنان در دوره‌های آموزشی تربیت‌بدنی پلیس مهم ارزیابی نموده‌اند. قادری و همکاران (۱۳۹۷)، در نتایج پژوهش خود بیان می‌کنند که انجام تبلیغات مناسب از طریق صداوسیما و دیگر رسانه‌ها، می‌تواند از عوامل توسعه

ورزش فراجا به‌شمار رود. شیروانی و همکاران در نتایج پژوهش خود، اطلاع‌رسانی بیشتر در مورد ورزش از طریق فناوری‌های ارتباطی و توسعه رسانه‌ای و تبلیغات برای ورزش و برنامه‌های آن را از عوامل توسعه ورزش کارکنان رسته بهداشت و درمان نیروهای مسلح معرفی کرده‌اند. علی‌آبادی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی که به بررسی نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش قهرمانی پرداخته است، به این نتیجه رسیدند که شش عامل کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه منابع انسانی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه منابع مالی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه اماکن و زیرساخت‌های ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه محیط علمی ورزش قهرمانی، کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه محیط حقوقی ورزش قهرمانی و کارکرد رسانه‌های جمعی در توسعه محیط فرهنگی ورزش قهرمانی می‌توانند در توسعه ورزش قهرمانی ایفای نقش کنند. نتایج پژوهش‌های بیان‌شده در این بخش، با نتایج پژوهش حاضر هم‌سو است و دلیل آن نیز نقش رسانه در توسعه ورزش فراجا است.

شبکه مضامین الگوی توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی

مطابق یافته‌ها، شبکه مضامین الگوی توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به شرح شکل ۱ قابل ترسیم است:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

شکل ۱: شبکه مضامین الگوی توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی

بحث و نتیجه‌گیری

ضرورت برخورداری از آمادگی جسمانی برای همه کارکنان در فرماندهی انتظامی امری اجتناب‌ناپذیر است؛ زیرا انجام مأموریت‌های محوله با داشتن حد مطلوب آمادگی جسمانی میسر خواهد بود. داشتن نیروی انسانی آموزش‌دیده، کارآمد و سالم از لحاظ روانی و جسمانی، به‌خصوص در زمینه انجام مأموریت‌های نظامی و پلیسی بسیار مهم است؛ بر این اساس، ورزش به‌عنوان بخش مهمی از تعلیم و تربیت، جایگاه سرنوشت‌سازی را در مأموریت‌های فرماندهی انتظامی برعهده دارد؛ چراکه موفقیت توأم با سلامتی در انجام مأموریت‌های نظامی، ارتباط بسیار نزدیکی با آمادگی جسمانی و توان رزمی کارکنان فراجا دارد (پاپی نژاد، ۱۴۰۱: ۲۰). به‌عبارت‌دیگر، پلیس باید بتواند

سخت‌ترین مأموریت‌ها را با صرف حداقل هزینه و انرژی - چه از نظر بدنی و چه از نظر روانی - پشت سرگذارد؛ بنابراین، هدف از تحرک، ورزش و کسب آمادگی جسمانی برای کارکنان انتظامی این است که پلیس خسته از کار روزانه را به میدان فعالیت‌های بدنی بکشاند و به او آسودگی و آرامش خاطر دهد. بر این اساس، توجه به ابعاد سلامتی و کیفیت زندگی نیروی‌های مسلح - به‌خصوص کارکنان پلیس که نقش بسیار پررنگی را در دفاع از مردم برعهده دارند - از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. میزان فعالیت جسمانی، انجام تمرینات نظامی و برنامه‌های مختلف ورزشی طی دوران آموزشی و تحصیلی کارکنان پلیس به‌میزان زیادی قدرت بدنی، استقامت، چابکی و آمادگی جسمانی نظامیان را افزایش داده و در کنترل وزن، کاهش بیماری‌های قلبی عروقی، افزایش اعتمادبه‌نفس، کاهش تنش و اضطراب روزانه و به‌طورکلی، افزایش سطح سلامت روانی و جسمانی نظامیان تأثیر به‌سزایی دارد. تاکتیک‌های رزم انفرادی، احترامات و آداب نظامی، رژه‌ها، حرکاتی مانند سینه‌خیز، خیزهای نظامی، حرکات سریع عبور از موانع، راهپیمایی، دویدن با سلاح و مانند آن نیازمند سطح بالایی از آمادگی جسمانی است. پس فعالیت جسمانی یکی از ابزارهای مهم تربیت بدنی است و زیربنای اصلی تمام آموزش‌های نظامی به شمار می‌رود.

این پژوهش با هدف ارائه الگوی توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران انجام شد و نتایج نشان داد که توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی، حاصل توجه مناسب و اقدام مسئولان راهبردی انتظامی به ابعاد اجتماعی، بازرسی و پایش، آموزشی، مدیریتی و ارتباطی است. این نتایج به‌نوعی با نتایج مطالعات امیری‌نژاد و همکاران (۱۴۰۱)، مدبری و همکاران (۱۴۰۰)، رحیمی و همکاران (۱۴۰۰)، کارادومان و همکاران (۲۰۲۲)، گرانی و همکاران (۲۰۲۲) و استالر^۱ و همکاران (۲۰۲۲) هم‌خوان است.

پیشنهادها

درحقیقت، عوامل متعددی زمینه توسعه فعالیت‌های جسمانی در فرماندهی انتظامی را فراهم می‌سازد و ضروری است که با برنامه‌ریزی مناسب و توجه به امکانات موجود، زمینه مناسبی را به‌منظور توسعه ورزش در فرماندهی انتظامی فراهم کرد. در این راستا، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. پیگیری فرماندهان و مدیران از سلسله‌مراتب فرماندهی برای تجهیز و ارتقای زیرساخت‌های ورزشی؛
۲. نظارت مستمر بر وضعیت ایمنی اماکن و تجهیزات ورزشی و تعمیرات و به‌روزرسانی وسایل و تجهیزات؛
۳. حضور فعال بهداری برای رفع صدمات ورزشی احتمالی کارکنان در زمان تمرین و مسابقات؛
۴. فراهم کردن سازوکار مناسب به‌منظور درآمدزایی از طریق اماکن ورزشی به‌منظور وابستگی کمتر به بودجه‌های سازمانی برای توسعه ورزش؛
۵. تلاش برای تغییر نگرش نسبت به فرعی بودن ورزش و احساس نیاز درونی به فعالیت بدنی در بین کارکنان؛
۶. تلاش برای حضور و مشارکت فعال همه کارکنان در تمام سطوح سلامتی در فعالیت‌های جسمانی؛
۷. نظارت و ارزیابی مداوم مدیران بر حوزه ورزش؛
۸. حضور مستمر فرماندهان و مدیران ارشد در برنامه‌های ورزشی؛
۹. توجه فرماندهان و مدیران به ورزش خانواده کارکنان با صدور دستور کارهای حمایتی و تشویقی؛
۱۰. توجه به وضعیت آمادگی جسمانی کارکنان در انتصاب کارکنان؛
۱۱. فراهم‌سازی امکان ارائه خدمات مشاوره ورزشی و تنظیم برنامه‌های ورزشی توسط افراد متخصص برای کارکنان؛

۱۲. فراهم‌سازی شرایط ارتقای دانش تخصصی مربیان ورزشی؛
۱۳. تهیه و تدوین منابع صوتی، تصویری و نوشتاری با محتوای ورزشی برای کارکنان؛
۱۴. برگزاری سمینارهای آموزشی برای ترویج فرهنگ مشارکت در فعالیت‌های ورزشی؛
۱۵. برنامه‌ریزی مناسب مدیران در اختصاص ساعت‌های کافی و آزاد برای ورزش کارکنان؛
۱۶. عقد قرارداد با سازمان‌های دیگر در ارتباط با بهره‌مندی از اماکن ورزشی؛
۱۷. قدردانی از افراد برتر رشته‌های مختلف ورزشی در مراسم‌های مختلف؛
۱۸. برگزاری مسابقات ورزشی به مناسبت‌های مختلف؛
۱۹. تعامل با مراکز علمی و دانشگاهی تربیت بدنی؛
۲۰. تعامل با هیئت‌های ورزشی و اداره ورزش و جوانان برای توسعه ورزش؛
۲۱. برقراری تعامل ورزشی با سازمان‌های نظامی دیگر؛
۲۲. فراهم‌سازی شرایط میزبانی از رویدادهای ورزشی مهم در سطح سازمانی، نیروهای مسلح و ارتش‌های جهانی؛
۲۳. تعامل با صداوسیما برای معرفی ورزشکاران و پخش زنده رقابت‌های ورزشی در سطح سازمان.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود فرض می‌دانند از همه اساتید، فرماندهان و مدیرانی که با ارائه اطلاعات ارزشمند خود در تدوین این اثر علمی نقش داشتند، مراتب تشکر و قدردانی خود را ابراز کنند.

فهرست منابع

- اراضی، حمید؛ پناهی، علی (۱۳۹۷). ارتباط بین وضعیت آمادگی جسمانی با برآورد انتزاعی از آن در نیروهای نظامی. *مجله طب نظامی*، ۲۰ (۲)، ۱۶۱-۱۵۴
https://militarymedj.bmsu.ac.ir/article_1000736.html
- امیری نژاد، بابک؛ محمدی، نصرالله؛ امامی، فرشاد (۱۴۰۱). شناسایی عوامل موثر بر کسب کرسی در شورای بین‌المللی ورزش نظامیان جهان (سیزم). *فصلنامه علمی آموزش علوم دریایی*، ۹ (۲)، ۱۸۶-۱۹۷.
<https://dx.doi.org/10.22034/rmt.2022.124921.1621>
- باران چشمه، مهر علی؛ صفانیا، علی محمد و باقریان فرح آبادی، محسن (۱۳۹۹). تدوین چارچوب توسعه دیپلماسی ورزش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران. *پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، ۱۰ (۲۰)، ۲۰۲-۱۷۴
<http://dx.doi.org/10.29252/JRSM.10.20.174>
- پاپی نژاد، روح‌الله (۱۴۰۱). چالش‌های فرماندهان و مدیران در ارتقای آمادگی جسمانی فراگیران در دوران کرونا. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته فرماندهی و مدیریت انتظامی. دانشگاه جامع علوم انتظامی امین
- دوستی، مرتضی؛ درویشی، ابوالفضل و محسنی فر، علی (۱۳۹۸). شناسایی و رتبه‌بندی عوامل توسعه ورزش دانشگاه مازندران، نشریه مدیریت ورزشی، ۱۱ (۴)، ۸۰۹-۸۳۱
<https://doi.org/10.22059/jsm.2019.250359.2010>
- راسخ، سیدعلی، طالبی، محمدعلی، خضری، زهرا (۱۴۰۱). نقش اجرای فعالیت‌های صبحگاهی بر سلامت روان در کارکنان و دانشجویان ناجا (مطالعه موردی: مرکز آموزش شهید دستغیب ناجا، جهرم). *طب نظامی*، ۲۰ (۶)، ۶۶۶-۶۷۳
https://militarymedj.bmsu.ac.ir/article_1000793.html
- رحیمی، علیرضا، قربانی، سعید، دانا، امیر (۱۴۰۰). طراحی الگوی توسعه آموزش تربیت‌بدنی در ناجا. *آموزش در علوم انتظامی*، ۹ (۳۳)، ۱۱۶-۸۵
<https://doi.org/10.22034/tps.2021.96931>

- زارع آبدانسری، محمد، نوبخت، فرزاد و طاهری، حسین (۱۴۰۱). شناسایی و تحلیل پیامدهای مثبت فعالیت‌های ورزشی در پیشگیری از جرم. نشریه علمی پژوهش‌های دانش انتظامی، ۲۴ (۳)، ۱۹۵-۲۲۶
<https://doi.org/10.22034/pok.2022.98770>
- شعبانی، عباس (۱۳۹۶). مطالعه تحلیل محیطی ورزش قهرمانی و حرفه‌ای نیروهای مسلح کشور، فصلنامه مدیریت نظامی، ۱۷ (۶۶)، ۱۱۴-۹۳
https://jmm.iranjournals.ir/article_29080.html
- شیروانی، حسین؛ بهادری، محمد کریم؛ رنجبر، محسن و درویشی، ابوالفضل (۱۳۹۹). شناسایی و رتبه‌بندی عوامل توسعه ورزش کارکنان رسته بهداشت و درمان نیروهای مسلح، مجله طب نظامی، ۲۲ (۴)، ۵۱-۳۹
https://militarymedj.bmsu.ac.ir/article_1000911.html
- علی آبادی، سعید؛ سجادی، سید نصرالله؛ قاسمی، حمید؛ کردی، محمدرضا (۱۴۰۲). نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش قهرمانی و ارائه الگو. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۵ (۷۷)، ۵-۲۵
<https://doi.org/10.22089/smrj.2017.4957.1964>
- غفوری، فرزاد؛ هنری، حبیب؛ قادری، جعفر علی (۱۳۹۷). شناسایی عوامل تأثیرگذار در توسعه ورزش ناجا. فصلنامه مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ۶ (۲۴)، ۱۳۷-۱۶۲
http://rmpjmd.jrl.police.ir/article_20388.html
- فروتن اقلیدی، سعیده؛ سیدنقوی، میرعلی (۱۴۰۰). الگوی راهبردی مدیریت منابع انسانی پایدار در سازمان های اداری. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا، ۶ (۲)، ۶۷-۲۵
- قادری، جعفرعلی؛ غفوری، فرزاد؛ هنری، حبیب؛ محمدی مقدم، یوسف (۱۳۹۹). الگوی راهبردی توسعه ورزش در نیروی انتظامی. پژوهش‌های مدیریت نظامی، ۱۵ (۱)، ۵۳-۷۴
http://pmsq.jrl.police.ir/article_93117.html
- قاسم پور، علی (۱۳۹۴). تأثیر ورزش صبحگاهی در سلامت روان کارکنان فرماندهی انتظامی شهرستان کارون، خوزستان. فصلنامه علمی تخصصی دانش انتظامی خوزستان، ۴ (۱۲)، ۴۹-۷۱
http://khuzestan.jrl.police.ir/article_15282.html

- محمدیان، اسداله (۱۳۹۶). نقش یادگیری فنون دفاع شخصی در موفقیت ماموریت‌های ناجا. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته عملیات ویژه. دانشگاه جامع علوم انتظامی امین
- مدبری، بهنام؛ هنری، حبیب؛ صفانیا، علی محمد (۱۴۰۰). طراحی مدل توسعه ورزش دفاع شخصی در فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ۹ (۲)، ۳۰۷-۳۴۰
- http://rmpjmd.jrl.police.ir/article_96276.html
- مصطفایی، مهرداد (۱۳۹۳). گسترش ورزش‌های رزمی مصوب در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا. علوم و فنون نظامی، ۱۰ (۲۹)، ۹۱-۱۱۵
- https://www.qjmst.ir/article_22331.html
- منوچهری، جاسم؛ باران چشمه، مهرعلی؛ منوچهری، محمدقاسم (۱۳۹۸). فراتحلیل راهبرد توسعه ورزش نیروهای مسلح ج.ا.ایران. راهبرد دفاعی، ۱۷ (۳)، ۱۲۳-۱۵۰
- https://ds.sndu.ac.ir/article_820.html
- Feng, Y., & Wang, D (2023). Physical exercise behavior characteristics and influencing factors of police officers. Shanghai University of Sport. Version 1. Preprint from Research Square, 31 Jul 2023
- <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2902209/v1>
- Findlay, C. F., & Coplan, R. J (2008). Come out and play: Shyness in childhood and the benefits of organized sports participation. Canadian Journal of Behavioural Science, 40•153-161
- <https://doi.org/10.1037/0008-400X.40.3.153>
- Grani, G., Rodacki, C. D. L. N., Lubas, H., Resende, E. F., Hoinatski, R., Sentone, R. G., ... & Paulo, A. C (2022). Can training trunk musculature influence musculoskeletal pain and physical performance in military police officers?. Ergonomics, 65 (2), 265-275
- <https://doi.org/10.1080/00140139.2021.1973576>
- Guo, D (2019). Analysis of Police Sports' Functions on the Development of Police Forces (9)• 163-166. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.798067>
- Hughes I, Leavey G (2012). Setting the Bar: Athetes and Vulnerability to Mentall Illness. Br J Psychi, 6 (2), 91-106
- <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.111.095976>
- Invernizzi, P. L., Signorini, G., Pizzoli, M., Alberti, G., Formenti, D., & Bosio, A (2020). Circuit Training during Physical Education Classes to Prepare Cadets for Military Academies Tests: Analysis of an Educational Project. Sustainability, 12 (12), 5126

<https://www.mdpi.com/2071-1050/12/12/5126>

- Karaduman, E., Bostancı, Ö., Karakaş, F., Kabadayı, M., Yılmaz, A. K., Akyildiz, Z., ... & Fischetti, F (2022). Pistol Shooting Performance Correlates with Respiratory Muscle Strength and Pulmonary Function in Police Cadets. *Sustainability*, 14 (12), 7515

<https://www.mdpi.com/2071-1050/14/12/7515>

- Maczuga, Tomasz & Cynarski, Wojciech J (2021). Influence of special coordination exercises on the level of policemen's self-defence skills. *Physical Activity Review*. 2 (9), 130-141

doi: 10.16926/par.2021.09.29

- Mikkelsen, K., Stojanovska, L., Polenakovic, M., Bosevski, M., & Apostolopoulos, V (2017). Exercise and mental health. *Maturitas*, 106: 48-56

<https://doi.org/10.1016/j.maturitas.2017.09.003>

- Regehr, C., Carey, M. G., Wagner, S., Alden, L. E., Buys, N., Corneil, W., & Fleischmann, M (2021). A systematic review of mental health symptoms in police officers following extreme traumatic exposures. *Police practice and research*, 22 (1), 225-239

<https://doi.org/10.1080/15614263.2019.1689129>

- Staller, M. S., Koerner, S., Heil, V., Abraham, A., & Poolton, J (2022). German police recruits' perception of skill transfer from training to the field. *International Journal of Police Science & Management*, 24 (2), 124-136

<https://doi.org/10.1177/14613557211064057>

- Streetman, A., Paspalj, D., Zlojutro, N., Božić, D., Dawes, J. J., & Kukić, F (2022). Association of shorter and longer distance sprint running to change of direction speed in police students. *NBP-Journal of Criminalistics and Law*, 27 (1), 5-13

<https://doi.org/10.5937/nabepo27-36289>

- Tengpongsthorn, W (2017). Factors affecting the effectiveness of police performance in Metropolitan Police Bureau. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 38 (1), 39-44

<https://doi.org/10.1016/j.kjss.2016.07.001>